

Universitat de Lleida

DEGREE CURRICULUM
**DIDACTICS OF ART
EDUCATION**

Coordination: CANO SOBREVALS, JORDI

Academic year 2022-23

Subject's general information

Subject name	DIDACTICS OF ART EDUCATION			
Code	100819			
Semester	ANUAL CONTINUED EVALUATION			
Typology	Degree	Course	Character	Modality
	Double bachelor's degree: Degree in Pre-school Education and Degree in Primary Training	4	COMPULSORY	Attendance- based
Course number of credits (ECTS)	9			
Type of activity, credits, and groups	Query has returned no results			
Coordination	CANO SOBREVALS, JORDI			
Department	SPECIAL DIDACTICS			
Important information on data processing	Consult this link for more information.			
Language	Catalan			

Teaching staff	E-mail addresses	Credits taught by teacher	Office and hour of attention
CANO SOBREVALS, JORDI	jordi.cano@udl.cat	0	

Subject's extra information

For further information about the evaluation, see the related documents in RESOURCES or Sakai

Learning objectives

1. Utilitzar correctament les seves capacitats auditives, rítmiques i vocals
2. Desplegar habilitats i recursos per analitzar procediments de tipus expressiu, estètic i creatiu, a la llum d'experiències personals i culturals.
3. Dirigir un repertori d'obres vocals i instrumentals adequades al currículum escolar, demostrant una tècnica i una expressió correcta.
4. Saber dirigir i executar coreografies i danses adequades al currículum escolar
5. Conèixer les diferents concepcions de l'ensenyament i l'aprenentatge de les arts visuals.
6. Conèixer el currículum escolar i els fonaments i el desenvolupament de la didàctica i la pedagogia musical i visual
7. Realitzar adaptacions que permeten als nens gaudir i conèixer la música i les arts visuals i utilitzar-les com mitjà d'expressió.
8. Saber com aprofitar les manifestacions artístiques públiques per dissenyar estratègies d'aprenentatge.
9. Saber relacionar els continguts de l'educació artística amb els continguts d'altres disciplines.
10. Planificar i estructurar unitats de programació i dissenyar sessions de classe aplicant estratègies, tant d'aprenentatge com d'avaluació per als distints nivells del currículum escolar d'educació artística.
11. Analitzar críticament el llenguatge audiovisual.
12. Conèixer i saber aplicar recursos tecnològics en l'àmbit de la matèria.
13. Expressar-se i redactar adequadament les idees

Competences

- Conèixer el currículum escolar de l'educació artística, en els seus aspectes plàstic, audiovisual i musical.
- Desenvolupar i avaluar continguts del currículum mitjançant recursos didàctics apropiats i promoure les competències corresponents en els estudiants.
- Adquirir recursos per fomentar la participació al llarg de la vida en activitats musicals i plàstiques dins i fora de l'escola
- Dominar les TIC

— Expressar-se correctament de manera oral i escrita

Subject contents

- Cor i agrupació instrumental infantil. Direcció i repertori
- El currículum d'educació artística en l'educació primària
- Disseny d'unitats de programació d'Educació artística a primària
- L'educació artística i la seva connexió amb altres àrees del currículum escolar

Methodology

Activitats	Presencial	No presencial	
		Individual	Grup
Exposició del professorat	20%	20%	
Pràctica d'aula	15%	10%	10%
Tutoria	2%		
Projectes de treball	3%	10%	10%

Development plan

Bloc 1. Didàctica de l'educació musical

CALENDARI	TEMES	OBJECTIUS	TASQUES	AVALUACIÓ

<p>TEMA 1</p> <p>8 SESSIONS</p> <p>GRUP GRAN</p> <p>1r Semestre</p>	<p>L'EDUCACIÓ MUSICAL A L'ESCOLA</p> <p>L'ADQUISICIÓ DE CONCEPTES MUSICALS</p> <p>L'AFECTIVITAT EN LA MÚSICA</p> <p>EL DOMINI MOTOR I EL SENTIT RÍTMIC</p> <p>L'ESTÈTICA MUSICA</p>	<p><i>Analitzar textos de referència i reflexionar sobre la docència musical</i></p> <p><i>Conèixer el desenvolupament i la interrelació entre els dos hemisferis del cervell i el seu paper en l'adquisició dels conceptes musicals.</i></p> <p><i>Comprendre el procés d'adquisició dels coneixements musicals i reflexionar sobre les estratègies que s'han de tenir en compte.</i></p> <p><i>Apreciar la importància dels coneixements previs</i></p> <p><i>Conèixer la importància de l'afectivitat en la música.</i></p> <p><i>Experimentar com l'afectivitat dirigeix les nostres emocions i el paper que juga la música en aquest procés.</i></p>	<p><i>Reconèixer la manipulació de les nostres emocions per mitjà de la música en diversos contextos (cinematogràfic, militar, religiós, etc.)</i></p> <p><i>Analitzar la influència de les emocions en l'apreciació musical</i></p> <p><i>Conèixer la importància del domini motor i del sentit rítmic en l'aprenentatge de la música. Adquirir estratègies per al seu desplegament.</i></p> <p><i>Comprendre la importància de l'estètica en educació musical.</i></p> <p><i>Debatre sobre com podem ajudar a desenvolupar el criteri musical en els nens i quines estratègies elaborar per tal de fer entendre l'art musical a l'escola.</i></p>	<p>Lectures :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. webgrafia 3 i 12 2. Bibliografia 10, 13, 16, 17, 25 <p>Estudi dels temes</p> <p>Audició d'obres musicals</p>	<p>Participació i interès</p> <p>Evidència escrita</p> <p>Correcció en la expressió oral i escrita</p>
---	--	---	---	--	--

CALENDARI	TEMES	OBJECTIUS		TASQUES	AVALUACIÓ
<p>TEMA 2</p> <p>4 SESSIONS</p> <p>GRUP GRAN</p> <p>2N SEMESTRE</p> <p>(veure calendari a Sakai)</p>	<p>LES CAPACITATS MUSICALS DELS NENS</p> <p>CURRÍCULUM D'EDUCACIÓ MUSICA</p>	<p><i>Comprendre la importància dels primers passos en educació musical</i></p> <p><i>Conèixer el desenvolupament de les capacitats musicals en els nens de 0 a 12 anys</i></p>	<p><i>Conèixer i analitzar el currículum LOE d'educació musical per a infantil i primària</i></p> <p><i>Comprendre la importància de la competència artístico-musical i de la seva influència en les competències transversals</i></p>	<p>Lectures de textos recomanades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Webgrafia 4, 6 • Bibliografia 22 	<p>Evidència escrita</p> <p>Reflexions i aportacions de l'alumne</p> <p>Correcció en la expressió oral i escrita</p>

CALENDARI	TEMES	OBJECTIUS	TASQUES	AVALUACIÓ

<p>TEMA 3</p> <p>6 SESSIONS GRUP GRAN</p> <p>3 SESSIONS GRUP MITJÀ</p> <p>2N SEMESTRE</p> <p>(veure calendari a Sakai)</p>	<p>L'AUDICIÓ A L'ESCOLA. PROJECTE AUDISONS</p>	<p><i>Conèixer les competències, els objectius i els continguts del currículum escolar d'audició d'obres musicals</i></p> <p><i>Conèixer els valors educatius de l'audició. Analitzar obres musicals i extreure d'elles aquells elements del llenguatge musical que puguin ser fàcilment comprensibles per als nens de diferents edats. Conèixer i realitzar musicogrames</i></p>	<p><i>Treballar un repertori d'audicions</i></p> <p><i>Adquirir recursos per fomentar la participació dels nens en activitats musicals dins i fora de l'escola.</i></p> <p><i>Reflexionar i reconèixer les competències que es treballen en un concert per a escolars</i></p> <p><i>Relacionar els continguts del treball amb audicions amb els continguts d'altres disciplines</i></p>	<p>Lectures i vídeos recomanats:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Webgrafia 1, 2, 5, 10 • Bibliografia 4 	<p>Treball d'equip:</p> <p>Assistir o visualitzar i analitzar una audició per a escolars tenint en compte les competències que es treballen en ella.</p> <p>... o participar en la realització d'una audició per a escolars junt amb la Banda Municipal de Lleida dins el programa d'Audicions per a escolars.</p> <p>Ibercaja. Auditori Municipal. Lleida, elaborant estratègies d'aprenentatge. Presentar treball per escrit</p>	<p>Treball en equip escrit i/o interpretat.</p> <p>Correcció en la expressió oral i escrita</p>
--	---	---	---	---	---	---

CALENDARI	TEMES	OBJECTIUS	TASQUES	AVALUACIÓ

<p>TEMA 4</p> <p>5 SESSIONS GRUP GRAN</p> <p>2 SESSIONS GRUP MITJÀ</p> <p>2N SEMESTRE</p> <p>(veure calendari a Sakai)</p>	<p>EDUCACIÓ DE L'OÏDA I DEL RITME</p>	<p><i>Demostrar el coneixement dels diferents elements de la música implicats en l'educació del ritme i de l'oïda.</i></p> <p><i>Conèixer les competències, els objectius i els continguts del currículum escolar d'educació de l'oïda, del moviment i del ritme.</i></p> <p><i>Conèixer les bases elementals de l'acústica musical: so, silenci i paràmetres del so</i></p> <p><i>Adquirir recursos per fomentar la participació dels nens en activitats musicals dins i fora de l'escola</i></p> <p><i>Elaborar estratègies per realitzar activitats d'ensenyament-aprenentatge i avaluació per a l'educació de l'oïda i del ritme</i></p>	<p><i>Relacionar els continguts d'aquets treball amb els continguts d'altres disciplines</i></p> <p><i>Adquirir un repertori de danses i jocs musicals per als diferents nivells escolars</i></p> <p><i>Saber crear coreografies</i></p> <p><i>Analitzar danses i jocs realitzats per nens i avaluar diferents ítems respecte a la postura corporal, relació espacial, coordinació rítmica, etc. Veure les dificultats que presenten els nens i l'adequació de les danses a les seves possibilitats</i></p>	<p>Lectures recomanades:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. webgrafia: 23 2. Bibliografia: 11, 24 <p>Obres musicals recomanades:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Discografia: 1-31. 	<p>Prova escrita</p> <p>Correcció en la expressió oral i escrita</p>
--	--	--	---	---	--

Bloc 2. Agrupacions instrumentals

CALENDARI	TEMES	OBJECTIUS	TASQUES	AVALUACIÓ

<p>6 SESSIONS GRUP MITJÀ</p> <p>1r i 2n SEMESTRE</p> <p>(Veure calendari a Sakai)</p>	<p>AGRUPACIONS MUSICALS.</p> <p>DIDÀCTICA DEL LLENGUATGE MUSICAL.</p>	<p><i>Adquirir i practicar les tècniques bàsiques sobre els instruments de percussió Orff : Xilòfons, metal·lòfons i percussió indeterminada Practicar exercicis de lectura amb grafia contemporània Interpretar correctament un repertori d'obres per a conjunt instrumental de nivell escolar</i></p>	<p><i>Conèixer les competències, els objectius i els continguts del currículum escolar de llenguatge musical, formació instrumental (instruments Orff i objectes sonors) i participació en grups instrumentals. Relacionar els continguts del treball de llenguatge musical amb els continguts d'altres disciplines</i></p>	<p>Lectures i partitures recomanades:</p> <p>1. Bibliografia: 5</p> <p>14, 15, 18, 19, 26</p> <p>Interpretació d'una o més obres per a grup de percussió escolar. Exercicis de tècnica instrumental</p>	<p>Direcció de grup instrumental Elaboració de partitures Interpretació en conjunt instrumental</p>
---	---	---	---	---	---

Bloc 3. Cor, direcció coral i didàctica de la cançó

CALENDARI	TEMES	OBJECTIUS	TASQUES	AVALUACIÓ

<p>10 sessions Gran grup</p> <p>Setmanes 8 a la 17 del 2n quadrimestre</p>	<p>COR CANT I DIRECCIÓ CORAL DIDÀCTICA DE LA CANÇÓ</p>	<p><i>Entendre la importància d'una bona respiració i correcta emissió de veu i comprendre la funció dels ressonadors. Comprendre les diferències entre cànons i cançons. Dirigir-los. Cantar els cànons a dues veus i cançons a dos i tres veu amb l'entonació, ritme i expressivitat correctes. Identificar i distingir les figures bàsiques de direcció: al.la breu, triangle i creu. Conèixer les competències, els objectius i els continguts del currículum escolar d'educació de la veu i de la cançó. Conèixer l'origen de les cançons populars i el seu paper en la societat.</i></p>	<p><i>Analitzar un repertori de cançons i seleccionar-les en funció de criteris didàctics. Realitzar exercicis de tècnica vocal per a nens. Aplicar els fonaments bàsics de direcció de cançons en les cançons d'infants. Adquirir recursos per fomentar la participació dels nens en activitats musicals dins i fora de l'escola Plantejar estratègies per realitzar activitats d'ensenyament-aprenentatge i avaluació. Relacionar els continguts del treball amb cançons amb els continguts d'altres disciplines</i></p>	<p>Lectures i partitures recomanades:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Webgrafia: 7 2. Bibliografia: 3, 6,7,8,9,20, 21, 26 <p>Pràctica dels exercicis. Estudi de cànons i cançons. Cerca d'informació sobre el tema, contrastar-la amb el que aprèn i experimentat en classe i treure conclusions. Recerca i selecció d'un cànon i una cançó</p>	<p>Presentar i dirigir una peça a classe</p> <p>Treball en equip: Metodologia i criteris d'aprenentatge i avaluació d'una cançó lliurement escollida per a un determinat nivell de primària.</p>
--	---	--	--	---	--

Evaluation

DIDÀCTICA DE L'EDUCACIÓ ARTÍSTICA: Didàctica de l'educació musical 50%

GRUP MATÍ II I TARDA	GRUP MATÍ I ALTERNANÇA
<p>1. Treball d'equip. Audicions. 25% Participar en la realització d'una audició per a escolars a l'Auditori Municipal de Lleida.</p> <p>2. Cançó i direcció coral. 15% Presentar i dirigir una peça a classe. Treball en equip: Metodologia i criteris d'aprenentatge i avaluació d'una cançó lliurement escollida per a un determinat nivell de primària.</p> <p>3. Agrupacions instrumentals. 25% Interpretar un dossier d'obres musicals per a instruments Orff amb tres nivells de dificultats.</p> <p>4. Projecte de grup 10% Projecte VIVIM AMB MÚSICA</p> <p>5. Prova escrita 25% Temes: Audició i Oïda i ritme</p>	<p>1. Cançó i direcció coral. 15% Presentar i dirigir una peça a classe. Treball en equip: Metodologia i criteris d'aprenentatge i avaluació d'una cançó lliurement escollida per a un determinat nivell de primària. Aplicació a la pràctica de l'escola.</p> <p>2. Agrupacions instrumentals. 30% Interpretar un dossier d'obres musicals per a instruments Orff amb tres nivells de dificultats. Treballar amb els nens la tècnica dels instruments Orff i col·laborar amb el muntatge d'una obra musical a classe.</p> <p>3. Projecte de grup 25% Projecte VIVIM AMB MÚSICA</p> <p>4. Prova escrita 30%. Temes: Audició i Oïda i ritme A més, presentar per escrit les conclusions de la realització d'un exercici d'oïda o de ritme amb la col·laboració del mestre de música.</p>

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA: En totes les proves, tant les escrites com les orals, es tindrà en compte la correcció lingüística. En les proves escrites, si se superen les 10 faltes d'ortografia i/o es presenten errors de redacció, el professor valorarà la conveniència o no de suspendre la prova.

CONSIDERACIONS PER A L'AVALUACIÓ DEL TREBALL EN EQUIP: El resultat de l'avaluació feta mitjançant la rúbrica d'avaluació del treball d'equip podrà fer variar la nota de cada un dels membres del grup.

ALTRES CRITERIS: El professor es reserva un 25% del total de la nota per a modificar-lo en funció de l'actitud, les faltes d'assistència o l'interès i la participació demostrada. Les dues assignatures que componen la matèria de **Didàctica de l'educació artística (didàctica de l'educació musical i didàctica de les arts visuals)** s'han d'aprovar per separat. Es podrà compensar la part suspesa a partir de 4 punts. Aquesta matèria no té recuperació.

Bibliography

MÚSICA

BIBLIOGRAFIA BàSICA

- 1.ACASO, M. (2009). La educación artística no son manualidades. Nuevas prácticas en la enseñanza de las artes y la cultura visual. Madrid: Catarata.
- 2.AGUIRRE, I. (2005). Teorías y prácticas en educación artística: ideas para una revisión pragmatista de la experiencia estética. Barcelona: Octaedro.
- 3.AMADES, JOAN (1982): Cançoners. Barcelona: Selecta.
- 4.BERNSTEIN, LEONARD (2002): El mestre us convida a un concert. Madrid: Siruela

5. BIBILONI, B. (1998): Cançons per a instrumentació Orff. Amalgama edicions.
6. BONAL, M.D & MARTORELL, M. (1967): L'esquitx 1. 41 cançons per a infants. Barcelona. DINSIC.
7. _____ L'esquitx 2. 47 cançons per a infants. Barcelona. DINSIC.
8. ----- L'esquitx 3. 39 cançons per a infants. Barcelona. DINSIC.
9. BUSCH, B.. El director de coro. Gestos y Metodología de la dirección (1995): Madrid. Real Musical.
10. DESPINS, J.P. (1989): La música y el cerebro. Barcelona: Gedisa.
11. EFLAND, A. D.; FREEDMAN, K.; STUHR, P. (2003). La educación en el arte posmoderno. Barcelona: Paidós.
12. GALLO, J.A., GRAETZER, G., NARDI, H., RUSSO, A. (1979): El director de coro. Buenos Aires. Ricordi.
13. GARDNER, H. (1994): Educación artística y desarrollo humano. Buenos Aires: Paidós.
14. GONZALEZ MEDIEL, Olga (2006): "Estrategias de enseñanza-aprendizaje en el entorno de la percusión escolar", en Eufonia: Didáctica de la música. nº 36. Pag.77-83
15. HEYMEL, P. (1972): Viaje a través del mundo. Los instrumentos Orff en conjunto. Ed. Artison. Barcelona
16. MEYER, L.B: (2001): Emoción y significado en la música. Alianza editorial
17. MIR, BORIS (2006): La formación de conceptos musicales, en Eufonia: Didáctica de la música, Nº 36, pags. 40-49
18. MOLAS, S. HERRERA, M.A. (2003): BAQUETAS. Percusión en la escuela. Ed. Universitat de Lleida.
19. PALACIOS, F. (1993): Piezas gráficas musicales para la educación. Ateneo obrero de Gijón. Gijón.
20. SECRETARIAT DE CORALS INFANTILS DE CATALUNYA (1998): Cançoner 1 i 2. Barcelona. Clivis.
21. _____ Cançoner 3. Barcelona. Clivis.
22. TAFURI, J: (2004): ¿Se nace musical? Graó-Eufonia Currículum d'Educació primària
23. SCHAFER, R. (1967): Limpieza de oídos. Buenos Aires: Ricordi
24. VVAA(1996): SAC DE DANSES El Galop. Danses catalanes i jocs dansats. Barcelona: Altafulla
25. VIELLARD, SANDRINE (2005): "Emociones musicales", en Mente i cerebro, nº13 2005.
26. GUSTEMS, J., ELGSTRÖM, E. Guia pràctica para la dirección de grups vocals i instrumentales. (2008): Barcelona. Grau.

WEBGRAFIA

Arostegui, J.L: *Los conciertos didácticos*. Festival internacional de música i danza de Granada. (En línia)

<http://www.ugr.es/~arostegu/publicaciones/Festival.pdf>

(Consulta: 20 de juny. 2013)

Bernstein, Leonard: *Conciertos para jóvenes*. (*Young people's concerts*) Carnegie Hall. Nova York: Música folklòrica a la sala de concerts i Música americana. (En línia) http://www.youtube.com/results?search_query=Conciertos+para+jovenes+Bernstein&search_type=&aq=f y <http://nosvemosenelblog.blogspot.com/>

(Consulta: 20 de juny. 2013)

CASAS, M.V (2001): *¿Por qué los niños deben aprender música?*, (En línia)
<http://redalyc.uaemex.mx/pdf/283/28332408.pdf>

(Consulta : 20 de juny. 2013)

DIAZ, M. (2004): "La educación musical en la etapa 0-6 años", dins LEEME, Revista electrònica . Núm. 14
 Novembre 2004. (En línia)

<http://musica.rediris.es/leeme/>

(Consulta: 20 de juny. 2013)

El concierto. (En línia) http://www.youtube.com/results?search_query=El+conciertazo&search_type=&aq=f

(Consulta: 20 de juny. 2013)

Hemsey De Gainza, Violeta: *Didáctica de la música contemporánea en el aula*. (En línia)

<http://www.latinoamerica-musica.net/ensenanza/hemsey/didactica.html> (Consulta: 20 de juny de 2013)

Mètode Dalcroze. (En línia) <http://grups.blanquerna.url.edu/m5/Metodologies/Dalcroze/5181.htm>

(Consulta : 20 de juny. 2013)

Perez Rodriguez, J: *Hacia una educación musical para el futuro*. Revista electrònica LEEME. Núm. 11. Maig
 2003. (En línia)

<http://musica.rediris.es/leeme/>

(Consulta: 20 de juny. 2013)

Rodríguez-Quiles, J.A: *¿Es necesaria una educación musical para todos?* nº12 Diciembre 2003. (En línia)

<http://musica.rediris.es/leeme/index.html>

(Consulta: 20 de juny. 2013)

DISCOGRAFIA

1. ALBINONI, T.: Adagio
2. BEETHOVEN, L.: Simfonia 9. (Tema del 4t. Moviment).
3. _____ Les ruïnes d'Atenes. Marxa turca.
4. _____ Simfonia núm. 5. Allegro con brio.
5. _____ Sonata Primavera.
- 6.
7. BRAHMS, J: Dansa hongaresa, 5.
8. BRITTEN, BENJAMIN: Guia d'orquestra per a joves.
9. CHARPENTIER, M.A.: Te deum
10. DELALANDE, M.R.: Simfonies per als sopars del Rei. Ària en eco.
11. DELALANDE, M.R.: Simfonies per als sopars del Rei. Concert per a trompetes.
12. DVORAK, A. Simfonia del Nou Món.

- 13.GRIEG, E. "En el hall del Rei de la muntanya ". Peer Gynt .
- 14.GUNS &ROSES: You ain't the first
- 15.HAENDEL, G.F.: "Al·leluia". El Mesies.
- 16.HAYDN, J.: Simfonia 94. "La sorpresa"
- 17.KAVALEVSKY, D.: Galop
- 18.MANO NEGRA: The Rebel Spell
- 19.MENDELSSOHN, F: Abschied vom Walde.
- 20.MOZART, W.A.: Marxa turca.
- 21.OFFENBACH, J: Els contes de Hoffmann. Barcarola
- 22.OLDFIELD, MIKE: Tubular Bells
- 23.PURCELL, H. "Eco, dansa de les fúries". Dido i Eneas.
- 24.SCHUBERT, F.: Quintet La truita. 4t. Moviment.
- 25.STRAUSS, J.: Marxa Radezsky.
- 26.STRAUSS, R.: Així parlà Zaratustra.
- 27.TCHAIKOWSKI, P.I.: Concert per a piano i orquestra núm.1
- 28.THE BEATLES: Hey Jude
- 29.THE BEATLES: Let it be.
- 30.VANGELIS: Carros de foc.
- 31.VIVALDI, A.: La tardor. Allegro.